

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2022. gada 29. martā
(OR. fr, en)

6301/22

LIMITE

EF 53
ECOFIN 132

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Padomes secinājumi par ES stratēģisko autonomiju ekonomikas un finanšu jomā – viens gads pēc Komisijas paziņojuma

***Padomes secinājumi par ES stratēģiskās autonomijas panākšanu ekonomikas un finanšu jomā
atvārtā ekonomikā – viens gads pēc Komisijas paziņojuma***

Padome:

1. UZSVER, ka Eiropas Savienība, kurai ir ļoti plaša un atvārtā ekonomikas un finanšu sistēma, ir apņēmusies veicināt un uzturēt atvārtu starptautisko ekonomikas un finanšu kārtību, kuras pamatā ir tādi principi kā multilaterālisms, taisnīgums un vienlīdzīgi konkurences apstākļi;
2. šajā sakarībā ATGĀDINA Eiropadomes 2020. gada 1. un 2. oktobra secinājumus ¹, kuros bija uzsvērts, ka "[v]iens no Savienības galvenajiem mērķiem ir panākt stratēģisku autonomiju, vienlaikus saglabājot atvārtu ekonomiku";
3. ATKĀRTOTI APSTIPRINA valstu vai to valdību vadītāju apņemšanos, kura noteikta Versaļas 2022. gada 10. un 11. marta deklarācijā, proti, uzņemties lielāku atbildību par ES drošību un spert turpmākus izlēmīgus soļus ceļā uz mūsu Eiropas suverenitātes veidošanu, atkarības mazināšanu un jauna izaugsmes un investīciju modeļa 2030. gadam izstrādi;
4. UZSVER, ka ES ir jāturpina censties panākt pienācīgu līdzsvaru starp abiem mērķiem, tiecoties panākt ekonomisko un finansiālo autonomiju un vienlaikus saglabājot atvārtību, globālu sadarbību ar līdzīgi domājošiem partneriem un konkurētspēju, un izmantojot iespējamus ieguvumus no tā. Šo mērķu sasniegšana ir svarīga, lai aizsargātu ES leģitīmās ekonomiskās intereses, kā arī ekonomisko un finansiālo stabilitāti gan ES teritorijā, gan ārpus tās;

¹ Dokuments EUCO 13/20.

5. UZSVĒR, ka nesēnās norises, jo īpaši Covid-19 pandēmijas ietekme, nepietiekama apgāde ar būtiskām precēm un pakalpojumiem visā pasaulē, pieaugoša nelīdzsvarotība globālajos enerģijas tirgos, kā arī to ietekme uz uzņēmumiem un dalībvalstīm, ir vēl vairāk apliecinājušas, cik svarīgi ir tiekties pēc ES stratēģiskas autonomijas, vienlaikus saglabājot atvērtu ekonomiku; UZSVĒR, ka neprovocētā un nepamatotā Krievijas militārā agresija pret Ukrainu ir izraisījusi aizvien lielāku nestabilitāti, stratēģisko sāncensību un drošības apdraudējumus; ATGĀDINA, ka, veidojot savu stratēģisko autonomiju atvērtā ekonomikā, ES mērķis jo īpaši ir nodrošināt savas ekonomikas noturību un saglabāt spēju aizsargāt un attīstīt savas ekonomiskās un finansiālās intereses;
6. šajā sakarībā ATGĀDINA Komisijas 2021. gada 19. janvāra paziņojumu ², kurā Komisija izklāsta, kā ES var stiprināt savu atvērtu stratēģisko autonomiju makroekonomikas un finanšu jomā;
7. ATKĀRTOTI NORĀDA, ka šāda vispārēja stratēģija balstās uz vairākām svarīgām un savstarpēji atkarīgām pieejām. Tās ietver šādus trīs galvenos pīlārus: lielākas euro starptautiskās nozīmes nodrošināšana, tostarp ar spēcīgāku un dziļāku ekonomisko un monetāro savienību, kā arī sekmējot euro un tādu instrumentu, kas denominēti euro, izmantošanu pasaules mērogā; finanšu nozares noturības nodrošināšana, lai tā kalpotu reālajai ekonomikai, tostarp ar banku savienības izveides pabeigšanu un kapitāla tirgu savienības padziļināšanu, vienlaikus samazinot pārmērīgu atkarību no trešo valstu finanšu iestādēm un infrastruktūrām, ja ir sagaidāms, ka tā varētu radīt finanšu stabilitātes riskus; ES ekonomikas un finanšu sistēmas aizsardzība pret trešo valstu sankciju eksteritoriālu piemērošanu un citu kaitniecisku praksi papildus tam, ka tiek uzturēts labi funkcionējošs pašas ES sankciju režīms;

² Dokuments 5487/2021.

8. NORĀDA, ka – gadu pēc minētā paziņojuma un ņemot vērā iepriekš minētos izaicinājumus – ir svarīgi izvērtēt progresu saistībā ar šiem trim pīlāriem un apzināt turpmāko darbu;

Euro starptautiskā nozīme:

9. pirmkārt, UZSVER, ka euro starptautisko nozīmi galvenokārt nodrošina ekonomiskās un monetārās savienības un tās ekonomiskā pamata, tostarp tās dalībvalstu ekonomiskā pamata, spēks un stabilitāte, kā arī privātā kapitāla mobilizēšana un ES spēja radīt tādus apstākļus, kas palīdz stiprināt Eiropas ekonomikas un finanšu jomas aktoru starptautisko konkurētspēju;
10. ATBALSTA Komisijas pašreizējo darbu, ar kuru tā cenšas euro starptautisko nozīmi aktīvi veicināt savos regulārajos makroekonomiskajos dialogos ar starptautiskajiem partneriem un jo īpaši tiem, ar kuriem ir ciešākas ekonomiskās un finansiālās saites;

11. ATGĀDINA, ka pagājušajā gadā ES ir veikusi svarīgus pasākumus, kas sekmēs ES finansiālo autonomiju atvērtā ekonomikā un euro nozīmi, respektējot valstu valūtas un to būtiskumu, tostarp kapitāla tirgu atveseļošanas paketi, ar kuru tika ieviesti mērķtiecīgi grozījumi, kas vajadzīgi, lai izstrādātu euro denominētus atvasinātos instrumentus enerģētikas un izejvielu jomā un citus finanšu instrumentus Savienībā, un liela daudzuma *Next Generation EU (NGEU)* obligāciju emisiju; AICINA Komisiju nākt klajā ar papildu darbībām nolūkā atbalstīt gan euro starptautisko nozīmi, gan zaļo pārkārtošanos, piemēram, popularizējot ES kā globālu "zaļā finansējuma" centru; UZSVER, ka banku savienības izveides pabeigšana un kapitāla tirgu savienības padziļināšana, kā mērķis ir uzlabot finanšu stabilitāti un veicināt efektīvu finanšu pakalpojumu vienoto tirgu un izmantot tā potenciālās priekšrocības, arī veicinātu euro starptautiskās nozīmes stiprināšanu; AICINA attīstīt dziļākus sekundāros tirgus finanšu instrumentiem Savienībā, jo īpaši euro denominētiem atvasinātiem finanšu instrumentiem;
12. otrkārt, ATBALSTA darbu, ko Komisija veic saistībā ar digitālajām finansēm; PAUŽ GANDARĪJUMU par to, ka ir sākts digitālā euro izpētes posms, un AICINA Eurosistēmu un Eiropas Komisiju ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm turpināt izpētes darbu saistībā ar iespējamo digitālā euro (centrālās bankas digitālā valūta) ieviešanu mazumtirdzniecībā, vienlaikus pienācīgi ņemot vērā ietekmi uz neliela apjoma digitālajiem maksājumiem, finanšu stabilitāti un monetāro politiku, tostarp darbu, ko veic Eurogrupa; UZSVER, ka ir jānovērtē ietekme gan uz eurozonas dalībvalstīm, gan tām, kas nav eurozonā; Saskaņā ar Eurogrupas 2022. gada 25. februāra paziņojumu ATGĀDINA, ka šāds izpētes darbs neskars nekādus tādos turpmākus lēmumus par digitālā euro iespējamo emisiju un galvenajām dizaina iezīmēm, kas tiks pieņemti vēlāk; ATKĀRTOTI APSTIPRINA, ka Eurogrupa regulāri pārskatīs šo tematu iekļaujošā sastāvā un apspriedīs tā dažādos aspektus, jo tas ļaus tai sniegt skaidrus viedokļus par digitālā euro vispārējiem mērķiem un politiskajiem aspektiem, kā arī par kompromisiem, pilnībā ievērojot visu iesaistīto dalībnieku institucionālos uzdevumus un pilnvaras, kā paredzēts Līgumos;

13. NORĀDA, ka digitālais euro varētu tikai papildināt skaidro naudu, nevis to aizstāt. Papildinot privātā sektora neliela apjoma digitālo maksājumu risinājumus, tas varētu veicināt inovāciju finanšu nozarē un reālajā ekonomikā. Būtu jāievēro finanšu datu privātums, nosakot adekvātus datu aizsardzības standartus un vienlaikus nodrošinot augstu aizsardzības līmeni pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un teroristu finansēšanu. Digitālajam euro vajadzētu būt drošam, viegli lietojamam un plaši pieejamam visai sabiedrībai;
14. ATKĀRTOTI NORĀDA, ka centrālo banku digitālās valūtas arī rada būtiskus monetāros un nemonetāros jautājumus, kas ir aktuāli gan Eiropas iedzīvotājiem, gan finanšu sistēmām; jo īpaši UZSVER, ka, lai digitālā euro ieviešana būtu sekmīga, tai ir jābūt kopīgam Eiropas projektam, ko atbalsta Eiropas sabiedrība un kam ir stabils demokrātiskais pamats, un tam būtu nepieciešama ES likumdevēja iejaukšanās; PIENĒM ZINĀŠANAI, ka Komisija plāno nākt klajā ar priekšlikumu, pamatojoties uz LESD 133. pantu;
15. treškārt, ATZĪST Eiropas Savienības oficiālās attīstības palīdzības, kas tiek sniegta saskaņā ar "Eiropas komandas pieeju", plūsmu pozitīvo ietekmi, jo tās palīdz vēl vairāk stiprināt ES partnervalstu ilgtspējīgu attīstību. Šā mērķa sasniegšanu veicinās arī "*Global Gateway* iniciatīva", tostarp, sekmējot demokrātiskās vērtības un augstus standartus, labu pārvaldību un pārredzamību. Šīs darbības veicina euro izmantošanu ar attīstību saistītās finanšu plūsmās;

16. UZSVER eksporta kredītu lomu ES konkurētspējas un pieejas globālajam tirgum stiprināšanā, partnervalstu ekonomiskās attīstības atbalstīšanā un ES eksportētāju un tirdzniecības euro valūtā veicināšanā; ATZINĪGI VĒRTĒ pašreizējo darbu pie gaidāmās ES eksporta kredītu stratēģijas, kuras mērķis cita starpā ir panākt līdzsvaru starp daudzpusējās sadarbības sistēmām un līdz ar tirdzniecības politikas pārskatīšanu nepārprotamā veidā stiprināt ES autonomo pozīciju starptautiskajā ar tirdzniecību saistītajā finanšu vidē, lai saglabātu atvērtu ekonomiku;

Spēcīga, konkurētspējīga un noturīga Eiropas finanšu nozare, kas apkalpo reālo ekonomiku, izvairoties no riskiem, kas saistīti ar pārmērīgu paļaušanos uz trešo valstu finanšu iestādēm un infrastruktūrām

17. UZSVER, ka ES finanšu nozares autonomijas un lielākas euro starptautiskās nozīmes galvenais pamats ir spēcīgs iekšējais tirgus, kas palīdzēs uzlabot reālās ekonomikas spēju sagādāt sev nepieciešamo finansējumu; jo īpaši UZSKATA, ka pabeigta banku savienības izveidei un dziļākai, labi integrētai un labi funkcionējošai kapitāla tirgu savienībai, ko atbalsta finanšu inovācijas veicināšana, ir svarīga nozīme, lai nodrošinātu noturīgu ES finanšu sistēmu un atbalstītu ES klimatisko un digitālo pārkārtošanos, veicinot visas ekonomikas noturību;
18. UZSKATA, ka ES finanšu nozarei un visiem tās attiecīgajiem komponentiem ir pilnībā jāizmanto ES iekšējā tirgus tvēruma un dziļuma potenciāls: jo īpaši, tiem būtu efektīvi jānodrošina finansējums un pakalpojumi ekonomikai, tostarp jaunuzņēmumiem un MVU, jābūt pietiekami noturīgiem pret satricinājumiem, kas rodas finanšu nozarē vai ārpus tās, un jābūt konkurētspējīgiem pasaules līmenī;

19. ATGĀDINA, cik svarīgi ir īstenot politikas pasākumus, kas veicina vienlīdzīgus konkurences apstākļus un pievilcīga un efektīva vienotā tirgus izveidi, un ieguldījumu kapacitātes maksimālu palielināšanu, vienlaikus nodrošinot pareizu riska pārvaldību un saglabājot finanšu stabilitāti; turklāt ATZĪMĒ, ka ir jāīsteno noteikumi, kas īpaši paredzēti ilgtermiņa ieguldījumiem, atbalstot apdrošināšanas sabiedrību un ieguldījumu fondu mobilizāciju un nodrošinot privāto noguldītāju lielāku līdzdalību, vienlaikus nodrošinot pastāvīgi augstu patērētāju un ieguldītāju aizsardzības līmeni;
20. attiecībā uz kapitāla tirgiem UZSVER, ka ir vēl vērienīgāk jāpadziļina kapitāla tirgu savienība saskaņā ar Padomes 2020. gada 3. decembra secinājumos noteiktajām prioritātēm³ un attiecīgi jāturpina attīstīt ES kapitāla tirgu pievilcību un integritāti, ņemot vērā vajadzību nodrošināt finanšu stabilitāti, ieguldītāju un patērētāju aizsardzību un paralēlas regulatīvās norises trešās valstīs; īpaši ATZINĪGI VĒRTĒ Eiropas Komisijas 2021. gadā iesniegtos priekšlikumus turpmākai virzībai uz kapitāla tirgu savienību; UZSVER, ka tie ir ātri jāīsteno;
21. ATGĀDINA, cik ļoti svarīgs ir labi funkcionējošs vienotais tirgus, lai uzlabotu ieguldījumu iespējas uzņēmumiem un privātpersonām, un UZSVER, ka ir jālikvidē nepamatoti šķēršļi pārrobežu ieguldījumiem vienotajā tirgū un jāizvairās no jaunu šķēršļu rašanās; ATZINĪGI VĒRTĒ Komisijas priekšlikumus par Eiropas vienoto piekļuves punktu; un UZSVER, ka ir jāuzlabo finanšu un ilgtspējas datu par Eiropas uzņēmumiem pieejamība un salīdzināmība, kas ir būtiski, lai palielinātu piekļuvi finansējumam;

³ Dokuments 12898/1/20 REV1.

22. UZSVER, ka ES var kļūt par standartu noteicēju zaļā finansējuma jomā un veicināt starptautisko salīdzināmību un sadarbību, izstrādājot efektīvus satvarus, kas varētu kalpot par globāliem etaloniem. ES ilgtspējīgā finanšu taksonomija, ierosinātais ES zaļo obligāciju standarts, ierosinātā Direktīva par korporatīvo ilgtspējas ziņu sniegšanu, Ar ilgtspēju saistītās finanšu informācijas atklāšanas regulas īstenošana un ES jaunā ilgtspējīga finansējuma stratēģija varētu vēl vairāk atbalstīt zaļās investīcijas Eiropas Savienībā un arī pasaulē. Tas varētu arī palīdzēt attīstīt ES finanšu tirgus un pozitīvi ietekmēt euro starptautisko izmantošanu;
23. minētajā sakarā AICINA Komisiju apsvērt plašāku novērtējumu par *NGEU* paketes ietekmi uz zaļajām obligācijām;
24. ATZINĪGI VĒRTĒ Komisijas nodomu veicināt starptautiski integrētus ilgtspējīga finansējuma tirgus; ATBALSTA Eiropas ilgtspējas ziņu sniegšanas standartu izstrādi, ar ko tiks atbalstīta ES ilgtspējas programma un redzējums starptautiskajā arēnā; NORĀDA, ka Eiropas ilgtspējas standartu noteicējam būtu arī, cik vien iespējams, jācenšas panākt sadarbību un saskaņotību ar globālo standartu noteicēju darbu attiecībā uz ilgtspējas ziņošanas pamatkritērijiem; UZSVER, ka tādējādi mērķis ir nodrošināt, ka ES ir cieši iesaistīta globālajā darbā, kura mērķis ir veicināt paraugpraksi, izstrādāt vārienīgu plānu starptautiskā līmenī un ļaut ES finanšu iestādēm turpināt sniegt ieguldījumu zaļās pārkārtošanās finansēšanā trešās valstīs;

25. AICINA Komisiju apsvērt, kā vislabāk sniegt atbalstu pārredzama un konkurētspējīga tirgus izveidei revīzijas un ticamības apliecināšanas pakalpojumiem, kredītreitingiem un VSP reitingiem, kā arī datu sniedzējiem uzticamu finanšu un ilgspējas datu sniegšanas kontekstā, izpētot izmaksas un ieguvumus, kas rastos, dažādojot piedāvājumu un palielinot pakalpojumu un datu sniedzēju skaitu, lai palīdzētu stiprināt Eiropas vadošo lomu šajā jomā; ATZINĪGI VĒRTĒ Komisijas izstrādāto Revīzijas pakalpojumu tirgus uzraudzības ziņojumu⁴ un procesu nolūkā stiprināt revīzijas un korporatīvās ziņošanas kvalitāti vienotajā tirgū;
26. attiecībā uz banku nozari UZSVER, ka noturīga un konkurētspējīga Eiropas banku nozare palīdzēs uzlabot ES finansiālo un stratēģisko autonomiju atvērtā ekonomikā, vienlaikus nodrošinot ekonomikas ilgspējīgu finansēšanu; ATKĀRTOTI NORĀDA, ka banku savienības izveides pabeigšana ir ārkārtīgi svarīga, lai virzītos uz noturīgu un efektīvu vienoto tirgu banku nozarē, aizsargātu nodokļu maksātājus un noguldītājus un efektīvi ņemtu vērā Eiropas reālās ekonomikas specifiskās vajadzības; turklāt ATZĪMĒ, ka tiesiskā regulējuma uzlabošanas iniciatīvām, jo īpaši banku savienības izveides pabeigšanai, gaidāmajiem Komisijas leģislatīvo aktu priekšlikumiem, kā arī 2021. gada Banku paketei, būtu jāpalielina Eiropas banku noturība, vienlaikus saglabājot to uzņēmējdarbības modeļu daudzveidību un konkurētspēju, kā arī jāstiprina vienotais tirgus;

⁴ Dokuments 6192/21.

27. ATGĀDINA par Eurosamita 2021. gada 16. decembra paziņojumu, kurā Eurogrupa tiek aicināta iekļaujošā sastāvā uz vienprātības pamata pabeigt pakāpenisku un noteiktā laikā īstenojamu darba plānu par visiem atlikušajiem banku savienības elementiem, iezīmējot virzību uz tās pabeigšanu, kā tas tika aicināts arī Versaļas 2022. gada 10. un 11. marta deklarācijā;
28. ATGĀDINA savus 2020. gada novembra secinājumus par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu ⁵ un ATKĀRTOTI UZSVER, ka noturīga finanšu sistēma būtu arī jāatbalsta ar stingriem noteikumiem par finanšu sistēmas aizsardzību pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju vai teroristu finansēšanu, gādājot par sabiedrības digitālo pārveidi un aizsargājot nozares stabilitāti;
29. šajā sakarībā ATZINĪGI VĒRTĒ Eiropas Komisijas 2021. gadā iesniegtos priekšlikumus stiprināt ES noteikumus par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu (NILL/TFN);

⁵ Padomes secinājumi par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu, 2020. gada novembris, dokuments 12608/20.

30. UZSVER, ka spēcīga patērētāju un ieguldītāju uzticēšanās veicina noturīgu finanšu sistēmu un ka šāda uzticēšanās ir atkarīga no tā, vai pastāv patērētāju aizsardzības satvars, kas atbilst paredzētajam mērķim un nodrošina patērētājiem augstu aizsardzības līmeni visā Eiropas Savienībā; NORĀDA, ka jaunas iespējas iedzīvotājiem var radīt finanšu pakalpojumu digitalizācija, tostarp ar pasākumiem, kuru mērķis ir atbalstīt finanšpratību, un nodrošinot piekļuvi mērķtiecīgākai informācijai; turklāt UZSKATA, ka šāda digitalizācija ietver jaunu tehnoloģiju izmantošanu, kam nepieciešama turpmāka rīcība, lai nodrošinātu finansiālo integrāciju, un tā var palielināt trešo personu izmantošanu pakalpojumu sniegšanā, kas – līdztekus jaunām iespējām – varētu radīt jaunus riskus, kuri ir jāidentificē un pienācīgi jārisina; attiecīgi UZSVER, cik svarīga ir visaptveroša informācijas apmaiņa starp valstu un ES iestādēm un uzraudzītājiem apdrošināšanas, banku, kapitāla tirgu, datu pārvaldības un aizsardzības, kā arī NILL/TFN jomā, kā arī skaidra un noderīga informācija patērētājiem un ieguldītājiem;
31. UZSVER, ka pārmērīga paļaušanās uz trešo valstu kritiski svarīgo pakalpojumu sniedzējiem varētu radīt finanšu stabilitātes riskus laikā, kad finanšu tirgos ir traucējumi; ATBALSTA Komisijas pašreizējo darbu, kura mērķis ir novērtēt un novērst šādu pārmērīgu paļaušanos, piemēram, uz trešo valstu centrālajiem darījumu partneriem, kas veic tīrvērti atvasinātajiem instrumentiem;

32. UZSVER: lai izveidotu konkurētspējīgu tīrvērtes tirgu ES, ir vajadzīgi pasākumi, kas ļautu tirgus dalībniekiem izvērst darbību tās teritorijā; ATBALSTA regulatīvo pasākumu izpēti, ņemot vērā iespējamus tirgus risinājumus un nepieciešamību saglabāt finanšu stabilitāti; SAGAIDA, ka tiks apsvērti piemēroti risinājumi un riska mazināšanas faktori, tostarp trešo valstu centrālo darījumu partneru uzraudzības jomā;
33. GAIDA EBI pētījumu par ES atkarību no trešo valstu finanšu operatoriem un banku atkarību no finansējuma ārvalstu valūtās, kā paziņots 2021. gada janvāra paziņojumā;
34. ATGĀDINA par mērķi, kas izklāstīts Padomes secinājumos par Komisijas paziņojumu par Eiropas Savienības stratēģiju "Neliela apjoma maksājumi" ⁶, proti, veicināt konkurētspējīgu iekšzemes un Eiropas mēroga tirgū balstītu maksājumu risinājumu izstrādi; MUDINA izstrādāt šādus risinājumus – izmantojot vienotu sistēmu un saskaņotus standartus –, kuriem vajadzētu būt drošiem, inovatīviem un moderniem; ATZĪMĒ, ka tirgus pieprasījums būs svarīgs, lai tie būtu sekmīgi; UZSVER, ka ir svarīgi noteikt un efektīvi īstenot neatkarīgas, efektīvas, labi funkcionējošas, atvērtas un autonomas "Eiropas maksājumu telpas" satvaru; ŅEM VĒRĀ Komisijas nodomu 2022. gadā nākt klajā ar likumdošanas iniciatīvu par zibmaksājumiem; UZSVER mērķi izveidot stingru regulējumu kriptoaktīvu tirgiem, lai aizsargātu finanšu stabilitāti, monetāro suverenitāti un patērētāju un ieguldītāju tiesības, vienlaikus saglabājot atvērtību inovācijai;

⁶ Dokuments 7225/21.

Finanšu tirgus infrastruktūras noturības nosargāšana un stiprināšana

35. UZSVER tādas finanšu tirgus infrastruktūras, tostarp maksājumu, tirdzniecības un norēķinu, izšķirošo lomu, kura ir būtiska un iedarbīga efektīvas, globāli konkurētspējīgas un stabilas finanšu sistēmas nodrošināšanā, bet pret kuru šo iemeslu dēļ trešās valstis iepriekš ir vērsušas eksteritoriālus pasākumus;
36. tādēļ AICINA Eiropas Komisiju ciešā sadarbībā ar finanšu uzraudzības iestādēm, Eiropas Centrālo banku un attiecīgajiem privātajiem uzņēmumiem izpētīt veidus, kā finanšu tirgus infrastruktūras uzņēmumus un to kritiski svarīgos pakalpojumu sniedzējus labāk pasargāt no trešo valstu pasākumiem, kas var ietekmēt Eiropas finanšu nozares darbību un stabilitāti, un nākt klajā ar attiecīgiem priekšlikumiem;
37. tāpat AICINA Eiropas Komisiju ātri apsvērt, kā vislabāk nodrošināt tādu būtisku finanšu pakalpojumu sniegšanu gadījumā, ja tos pārtrauc sniegt privātā finanšu nozare, kas saistīti ar komerciālu vai cita veida mijiedarbību ar personām, vienībām vai trešām valstīm, uz kurām attiecas trešo valstu pasākumi, tostarp eksteritoriālas sankcijas. Tas palīdzētu nodrošināt Eiropas Savienības pamatotās komerciālās intereses un politiskās prerogatīvas;

Efektīva sankciju pārvaldības mehānisma izstrāde:

38. ņemot vērā nesenos notikumus, ATGĀDINA, ka sankcijas ir būtisks ES kopējās ārpolitikas un drošības politikas instruments; pilnībā ievērojot starptautiskās tiesības, ES sankciju mērķis ir atbalstīt mieru un demokrātiju, tiesiskumu, cilvēktiesības un starptautisko tiesību principus;
39. UZSVER, cik svarīga ir koordinācija starp dalībvalstīm attiecībā uz sankciju īstenošanu, lai nodrošinātu to efektivitāti un maksimāli palielinātu to ietekmi; turklāt UZSVER, ka būtu konsekventi jāizmanto pastāvīga un cieša sadarbība ar līdzīgi domājošiem partneriem, lai pēc iespējas vairāk saskaņotu attiecīgās sankcijas nolūkā sasniegt kopīgus mērķus un novērst tādu trešo valstu sankciju pieņemšanu, kuru darbības joma vai būtība atšķiras no ES sankcijām;
40. ATZINĪGI VĒRTĒ darbības, ko Komisija un dalībvalstis jau veikušas ES sankciju vienveidīgas īstenošanas un izpildes jomā; ATBALSTA darbu, kas tiek veikts, lai apzinātu un apkarotu praksi, kuras mērķis ir apiet un apdraudēt ES sankcijas, tostarp – dažos gadījumos –, lai apzinātu un apkarotu apiešanas risku, kas varētu izrietēt no konkrētiem darījumiem ar kriptoaktīviem; UZSVER, cik svarīgi ir turpināt centienus, lai stingri un vienveidīgi izpildītu visas pieņemtās sankcijas;

41. ATGĀDINA, ka ES noraida trešo valstu sankciju eksteritoriālu piemērošanu, ja tas neatbilst starptautiskajām tiesībām; un UZSVER, ka, ja tā notiek, šādi pasākumi apdraud vienotā tirgus integritāti un ES finanšu sistēmas, mazina ES ārpolitikas efektivitāti un rada spriedzi leģitīmai tirdzniecībai un ieguldījumiem; un, visbeidzot, tie ietekmē ES un dalībvalstu spēju īstenot politiku bez ārvalstu iejaukšanās;
42. NORĀDA, ka pēdējos gados dažas trešās valstis ir vairāk izmantojušas sankcijas vai citus regulatīvos pasākumus, kas ietekmē ES operatoru rīcību ES un tās dalībvalstu jurisdikcijā;
43. ATKĀRTOTI APSTIPRINA, ka ir vajadzīga pastiprināta un efektīva aizstāvības politika, lai nepieļautu, ka trešās valstis nelikumīgi eksteritoriāli piemēro sankcijas ES operatoriem, kā arī vienlaikus ir jāīsteno piemēroti instrumenti; šāda politika veicinās ES atvērtību, spēku un noturību; UZSVER, ka ir jānodrošina, lai ES operatoriem netiktu radīti nesamērīgi nelabvēlīgi ekonomiskie apstākļi, kas izriet no šādas aizstāvības politikas;
44. ATGĀDINA, ka viens no šīs politikas galvenajiem pīlāriem ir ES Bloķēšanas statūts ⁷, kas ir ES vienota reakcija uz trešo valstu pasākumu eksteritoriālu piemērošanu ES operatoriem;

⁷ Padomes Regula (EK) Nr. 2271/96.

45. NORĀDA, ka pēc Komisijas paziņojuma Eiropas Parlaments, Padome un Eiropas Komisija savā 2021. gada 16. decembra kopīgajā deklarācijā⁸ vienojās strādāt pie tā, lai nepieļautu trešo valstu sankciju ekstrateritoriālu piemērošanu un, pastiprinot Bloķēšanas statūta regulu, labāk aizsargātu ES operatorus pret šīm sankcijām;
46. AICINA Komisiju veikt pēcpasākumus saistībā ar 16. decembra kopīgo deklarāciju un pēc iespējas ātrāk iesniegt tiesību akta priekšlikumu par pastiprinātu Bloķēšanas statūtu, ņemot vērā to, ka ir steidzami jāuzlabo ES operatoru aizsardzība;
47. UZSVER, ka pastiprinātam Bloķēšanas statūtam būtu jādod iespēja ES operatoriem vieglāk izmantot savus aizstāvības pasākumus, jāmazina ietekme, ko rada pretrunīgi pienākumi, kad ES operatori saskaras ar trešo valstu eksteritoriālām sankcijām un vienlaikus tiem jāievēro Eiropas tiesību akti, jāracionalizē procedūras un jāietver atbilstīgi pasākumi nolūkā novērst eksteritoriālo sankciju nelikumīgu piemērošanu;
48. NORĀDA, ka līdztekus Komisija 2021. gada 8. decembrī iesniedza priekšlikumu instrumentam, kura mērķis ir atturēt trešās valstis no prakses, kad tās izmanto piespiešanas pasākumus nolūkā nepamatoti iejaukties ES vai tās dalībvalstu politikas izvēlē, vai arī kompensēt šādu praksi⁹;

⁸ https://ec.europa.eu/info/files/joint-declaration-legislative-priorities-2022_en

⁹ https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2021/december/tradoc_159958.pdf

49. UZSVER, ka, lai arī šis Piespiešanas novēršanas instruments un pastiprinātais Bloķēšanas statūts paliek atsevišķi instrumenti, tiem būtu savstarpēji jāpapildinās, jo tiem ir atšķirīgi, bet savstarpēji papildinoši mērķi;

Sadarbība ar partneriem:

50. UZSVER, ka mērķis un stratēģija, ar ko iecerēts nodrošināt augstāku ES finanšu sistēmas autonomijas pakāpi, nav vērsti pret trešām valstīm, bet gan uz sadarbību ar tām, lai izveidotu atvērtu un stabilu starptautisko ekonomikas ekosistēmu saskaņā ar ES vērtībām. Tas ļauj ES saglabāt atvērtu tirgu, palielina stabilitāti un paredzamību ekonomikas dalībniekiem ES un visā pasaulē un veicina globālo monetāro stabilitāti, jo tiek dažādots globālās rezerves valūtas režīms, ņemot vērā būtiskās izmaiņas globālajā ekonomiskajā un ģeopolitiskajā kārtībā;
51. UZSVER nepieciešamību un ES gatavību apspriest šos jautājumus un sadarboties ar partnervalstīm, kā arī attiecīgajos daudzpusējos satvaros.